SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 101. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 31, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 31-го ТРАВНЯ 1995 р. Ч. 101. РІК CII.

РУХ ОБВИНУВАЧУЄ О. МОРОЗА

Київ(УНІАР). — Тут у четвер, 25-го травня, парламентарна фракція Народного Руху України оприлюднила заяву "Про фальсифікацію результатів голосування щодо звіту генерального прокурора України".

Як сказано в заяві, "після обговорення звіту генерального прокурора за пропозицією народного депутата України Сергія Кияшка відбулося голосування за те, щоб визнати працю Генеральної прокуратури незадовільною. Але всупереч проголосованому, Олександер Мороз підписав і розмножив постанову, якою визнається незадовільною праця генерального прокурора та колегії Генеральної прокуратури України".

Депутати з фракції Руху вважають це грубою фальсифікацією і вимагають приведення постанови Верховної Ради у відповідність зі стенограмою, а також пропонують Генеральній прокуратурі порушити карну справу проти Олександра Мороза за ст.164 Карного кодексу України, де йдеться про урядові злочини та підробляння документів.

ВИСЛАНО ВАЖЛИВИЙ ЗАПИТНИК ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ"

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У зв'язку із вислідом нарад Головного Уряду УНС в днях 15–18-го травня 1995 року і винесеними там більшістю голосів рішеннями, вислано усім передплатникам щоденника „Свобода" запитник від Екзекутиви УНС. Запитники вислані на поодинокі адреси передплатників та містять крім пояснень відповідну частину, яку кожен повинен якнайскорше виповнити, відтяти від першої частини і вислати в оплаченій зворотній конверті з адресою Головної Канцелярії УНСоюзу.

У першій частині запитника Екзекутива УНС вияснює, що наради Головного Уряду вирішили вислати його, щоб передплатники самі заявилися чи є готові платити передплату за щоденник у висоті 75 дол. річно (30 ц. денно) для членів УНСоюзу і 100 дол. річно (або 40 ц. денно) для нечленів.

Екзекутива УНС вияснює, що ці підвишки є конечні з огляду на зріст коштів за пересилку і папір.

В поясненнях до запитника Екзекутива УНС подає, що у випадку, коли передплатники заявляться, що не є готові платити підвищену передплату за щоденник, пропонується видавати „Свободу" як тижневик у більшому обсязі, а передплата виносила б для членів 40 дол. річно (76 ц. тижнево) і 60 дол. річно для нечленів (1.15 дол. тижнево).

Головний Уряд впевнений, що читачі бажають затримати „Свободу" щоденником і тому погодяться на вищу передплату.

Від виповнення запитника і вислання його негайно, (запитники мусять повернутися до 19-го червня) залежить дальша доля „Свободи"!

ЗЕМЛЕТРУС ЗНИЩИВ МІСТА НА САХАЛІНІ

Сахалін, Російська Федерація. — Могутній землетрус зруйнував міста і села на російському далекосхідньому острові Сахалін. Найбільше постраждало місто Нєфтеґорск, тут стихія знищила 1780-мешканевих будинків, під руїнами перебувають понад 3,000 громадян, кількість жертв, за попередніми підрахунками, перевищує 2,000 осіб.

Зазнали зруйнувань також місто Оха і великі села Москальво та Сабо, там панує дуже небезпечна санітарно-епідеміологічна ситуація.

Уряд Росії виділив для потерпілих мешканців 30 біл. дол., на острів надходить допомога з усіх регіонів Росії. Південна Корея також виділила невідкладну допомогу на суму 1 біл. дол. для сахалінців. У першому гуманітарному вантажі відправлено питну воду, лікарства і харчі.

Російський міністер охорони здоров'я Едуард Нєчаєв, який колись брав участь у рятувальних роботах після великого землетрусу у Вірменії, сказав, прибувши на Сахалін, що теперішній землетрус страшніший, ніж був вірменський.

Директор Інституту фізики землі російської Академії наук Владімір Страхов признав, що російські сейсмологи не передбачили землетрусу.

Про готовість надати сахалінцям допомогу лікарствами повідомив прем'єр-міністер Японії Томіїті Мураяма. Подібне рішення прийняв Европейський союз.

ПІДПИСАНО УКРАЇНСЬКО-ЕСТОНСЬКІ УГОДИ

Київ (УНІАР). — Дводенні відвідини Естонії 24-25-го травня Президентом України Леонідом Кучмою то його зустрічі у Таллїні з естонським президентом Леннартом Меррі закінчилися підписанням міждержавної угоди про вільну торгівлю та декларації про поглиблення співробітництва і партнерства між Україною та Естонією. Підписано також міжурядову угоду про морське торговельне судноплавство. Відбулася також зустріч українського Президента з керівниками Уряду і парляменту Естонії, з парляментаристами, підприємцями і банкірами.

Напередодні, 23-го травня, Президент України відвідав Ригу, Латвія, де провів переговори з латвійським президентом Гунтісом Улманісом. В результаті переговорів президенти обох держав підписали договір про дружбу і співробітництво між Україною і Латвією, декларацію про дальший розвиток співпраці в митних питаннях, автомобільного та повітряного сполучення, права, злочинности, трудових, родинних та цивільних взаємин. Л. Кучма зустрівся також з латвійськими парляментаристами.

Передбачається, що 1-го червня Президент Кучма відвідає штаб-квартиру Европейського союзу в столиці Бельгії — Брюсселі, де має підписати тимчасову угоду про торгівлю між Україною і Европейським союзом, що дало б Україні режим найбільшого сприяння в торгівлі.

Угоду про партнерство і співробітництво між Україною і Европейським союзом підписано 14-го червня 1994 року, але вона ще не діє, оскільки цей документ мають ратифікувати парляменти 15-ох держав-учасниць Европейського союзу та Европарлямент. Український парлямент ратифікував угоду 10-го листопада 1994 року.

Українська урядова делегація, очолювана міністром промисловости Анатолієм Голубченком, відвідала Токіо, Японія, а друга делегація на чолі з прем'єр-міністром Євгеном Марчуком відвідала Лондон, Англія.

Передбачається обмеження розрахунків за чужу валюту в Україні

Київ(УНІАР).— Національний Банк України плянує з 20-го червня обмежити на території України для фізичних осіб розрахунки за товари і послуги в чужоземній валюті.

Передбачається, що розрахунки між організаціями, які мають дозвіл від Національного Банку України на продаж товарів і надання послуг за чужоземну валюту здійснюватимуться лише у безготівковій формі, включаючи кредитні картки. Ці вимоги не торкаються підприємств і організацій, яких контролює митниця.

В Інституті світової економіки та міжнародних відносин 24-го травня обговорено питання впровадження гривні: необхідність, можливість, механізми, модель. Від передумов і двох шляхів впровадження (одномоментно-конфіскаційного і паралельно-поступового) до позитивних і негативних наслідків грошової реформи.

Заступник директора інституту Олег Соскін вважає, що конфіскаційний шлях не годиться в умовах, коли один дол. коштує 160,000 купоно-карбованців. Це цілком зруйнує грошовий обіг і приведе до поразки, вважає Соскін. На його думку, навіть штучне витіснення твердої валюти спричинить підвищення цін і ріст інфляції.

Щоб національна грошова одиниця була стабільною, на думку учасників обговорення, необхідні такі передумови: припинення спаду виробництва; збалянсований державний бюджет; здатність утримувати в стислому вигляді грошову масу; врівноважений платіжний баланс; золото-валютні резерви; закон про грошову систему.

На це представник Міжнародного валютного фонду зауважив, що спад виробництва ніяк не впливає на впровадження національної валюти. Доказом цього є балтійські країни, де валюту введено в надзвичайно складних умовах, а гроші їхні сьогодні посідають дуже сильні позиції. Те ж саме стосується і платіжного балянсу та державного бюджету. Головне, щоб бюджет був неінфляційний, а незначний дефіцит може бути.

Сирія піде на поступки

Вашінгтон. — Після року безвислідних переговорів Сирія погодилася піти на деякі поступки Ізраїлеві у питанні Голанських пагорбів. Про це повідомили представники Адміністрації президента Билла Клінтона, які виступали посередниками у переговорах між двома державами.

Сирійські поступки полягають тільки у тому, що військові формації обох країн відступлять на різну віддаль від пункту незгоди після того, як Ізраїль поверне окуповані в 1967 році пагорби. Згідно з останнім рішенням Сирії, демілітаризована зона в Ізраїлі буде меншою, ніж сирійська, оскільки Ізраїль територіяльно менший, ніж Сирія. Дотепер сирійські дипломати наполягали, щоб ті зони були однаковими.

Коментуючи сирійську поступку, державний секретар ЗСА Ворен Кристофер сказав: „Це дуже важливо, хоч між сторонами продовжують існувати значні незгоди".

Але раніше назгод було ще більше. Наприклад, Сирія вимагала, щоб Ізраїль вивів свої війська протягом одного року. Ізраїль пропонував зменшувати свій збройний контингент на пагорбах поступово, за 5—8 років. Тепер Ізраїль погоджується на три роки, а Сирія говорить про рік з половиною.

50-ЛІТТЯ ГАЗЕТИ „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ"

Лондон, Канада.— УДРП та Фундація ім. І. Багряного влаштовують тут відзначення 50-ліття газети „Українські Вісті" та УРДП-УДРП, яке відбудеться 1-2-го липня на оселі ОДУМ „Україна". Додаткові інформації можна одержати з оголошення у „Свободі", ч. 100 з 27-го травня або телефонічно в ЗСА: (612) 377-4031 чи (708) 259-9207, в Канаді: (416) 781-6482.

Боснійські серби терором зують Захід

Сараєво, Боснія і Герцеговіна. — Минулого тижня боснійські серби з такою нахабністю почали обстрілювати не тільки міста, які є під протекторатом миротворчих військ Організації Об'єднаних Націй, але також і охоронні позиції цих же військ, що змусило західних союзників звернутися до НАТО за повітряною допомогою. У п'ятницю, 26-го травня, літаки НАТО збомбили деякі позиції боснійських сербів, сподіваючись, що це припинить їхні спорадичні обстрілювання. Одначе так не сталося. Кілька годин після бомбардування відділи боснійських сербів несподівано напали на деякі частини миротворчих військ ООН та захопили понад 325 вояків у полон. Мало того, що боснійські серби зовсім не беруть під увагу більшости міжнародних рішень пов'язаних з боротьбою у колишній Югославії, вони доконали ще одного негідного вчинку — уживаючи захоплених полонених як заслони проти дальших бомбардувань. Ця поведінка сколихнула та обурила цілий цивілізований світ.

У Газі секретар Державного департаменту ЗСА Ворен Кристофер і міністри закордонних справ Англії, Франції, Німеччини та Росії вирішили негайно посилити миротворчі війська ООН не тільки кількістю вояків, але також і двома гарматними батареями. ЗСА спрямували свій корабель-літаконосець в Адріятицьке море з 2,000 спеціяльно вишколеною для нападної боротьби морською піхотою.

Одначе, згідно із офіційними чинниками, щоб не наражувати на небезпеку полонених військовиків ООН не залишається нічого, як переговорювати з боснійськими сербами про їх звільнення.

Щодо дальшої військової тактики миротворчих військ ООН, то справи ще не узгіднено між ООН, і західними союзниками та ЗСА.

Серед захоплених боснійськими сербами вояків миротворчих військ ООН є 48 з України.

У СВІТІ

ПЕРЕГОВОРИ між ЗСА і Північною Кореєю щодо ядерної проблеми, які тиждень тому почалися в Куаля-Люмпурі, столиці Маляйзії, вже зайшли у глухий кут. Американську сторону на переговорах представляє дипломат Томас Габбард, а північнокорейську — міністер закордонних справ Кім Ке Кван. Головною причиною незгоди залишається питання щодо ядерних реакторів на легкій воді, які, згідно з минулорічними женевськими домовленнями, мали замінити придатні для виробництва військового плютонію пйонгянські реактори на тяжкій воді. Вашінґтон наполягає, щоб Північна Корея прийняла нові реактори від Сеулю, однак Пйонгянг вперто відмовляється, мотивуючи свою незгоду тим, нібито південнокорейські реактори не є вповні безпечні.

ПРЕДСТАВНИКИ компаній „Тойота-мотор" і „Ніссан" повідомили, що протягом червня ціни на японські авта не зміняться, не зважаючи на стовідсоткове мито, запроваджене американською Адміністрацією. Це означає, що японці готові торгувати собі на шкоду, аби тільки не поступитися своїм місцем на торговельному ринку Америки. Експерти є певні, що така цінова політика не послабить закордонного ефекту американських санкцій. Головне завдання американського Уряду — дати до зрозуміння, що ЗСА проголосили торговельну війну не так Японії, як політиці закритих ринків, провідником і символом якої є Японія. Крок щодо Японії може остерегти китайських і південнокорейських протекціоністів, які схильні ставити перешкоди на шляху американського імпорту.

МІНІСТЕР закордонних справ Індії Пранаб Мукерджі закликав Адміністрацію президента Билла Клінтона вплинути на пакистанську владу і схилити її до діялогу з Делі щодо врегулювання кашмірської проблеми. Виступаючи цими днями у Вашінгтоні на зустрічі з представниками фундації „Ґерітедж", П. Мукерджі подкреслив: „Індія і Пакистан тільки виграють, ставши друзями, і програють, якщо не прийдуть до конструктивного розв'язання суперечки". Індійський міністер остеріг, що коли Ісламабад дістане від ЗСА американські винищувачі Ф-16, то „Індія відразу застосує адекватні заходи".

ІРАНСЬКЕ міністерство закордонних справ оприлюднило заяву, в якій підкреслюється, що „запевнення деяких закордонних засобів масової інформації, нібито Іран підтримує міжнародні санкції проти Іраку, абсолютно безпідставні". У зв'язку з приїздом цими днями до Багдаду іранської урядової делегації, газета „Теґран Нюз" пише, що ця візита „надає Багдадові можливість потиснути руку Теґранові" і що „об'єднаними зусиллями Іран та Ірак зможуть відіграти вирішальну ролю у запевненні миру і безпеки в реґіоні". Як відомо, ці дві держави від 1980 до 1988 року вели між собою війну, яка закінчилася безрезультатно для обох сторін.

ВЕРХОВНИЙ СУД Німеччини прийняв надзвичайне рішення: не переслідувати агентів комуністичного режиму, які шпигували в користь Східньої Німеччини, не судити їх в об'єднаній Німеччині і амнестувати тих, що були засуджені раніше. Серед амнестованих буде таж Маркус Вольф, під керівництвом якого східньонімецька розвідка впровадила свого агента у безпосереднє оточення канцлера Німеччини Віллі Брандта. Останнє рішення Верховного суду базоване на тому, що шпигунство однієї держави проти іншої не є нелегальною справою у мирний час.

Верховна Рада отримала подарунок від Конґресу ЗСА

Київ(УНІАР). — Дослідницька служба Конгресу ЗСА передала Верховній Раді України комплект комп'ютерної техніки, за допомогою якої Україна зможе приєднатися до світової інформаційної системи.

Комп'ютерне обладнання вартістю 400,000 дол. складається з 76 комп'ютерів, програмового забезпечення і комп'ютерної мережі.

"Це лише перший етап упровадження ком'ютерних систем",— зазначив заступник директора дослідницької служби Конгресу ЗСА Віллям Робінсон. Він висловив сподівання, що українські законодавці ухвалять мудрі закони і американський дарунок теж якось мірою цьому прислужиться. Система дає змогу задокументувати понад 20 етапів законотворчого процесу від початкового тексту до остаточної редакції, ухвалення і належного оформлення.

Вийшла монографія про збройні сили України

Київ (УНІАР). — Тут побачила світ монографія п.з. "Становлення збройних сил України: соціяльні та соціяльно-психологічні проблеми", автором якої є Едуард Афонін. Презентація монографії відбулася в Інституті соціології Національної Академії Наук України.

Книга є підсумком досліджень, проведених Інститутом соціології НАН України у 1992-94 роках з ініціятиви Президії НАН і при підтримці Міністерства Оборони. Праця висвітлює узагальнені підсумки соціологічних досліджень, проведених в Українській армії і є чи не найпершим виданням подібного роду на терені колишнього СССР.

Монографія стане у пригоді насамперед військовим соціологам, психологам, викладачам, командирам підрозділів і частин Збройних Сил України, оскільки автор здійснив спробу комплексної аналізи становлення української армії. Чільну увагу приділено у згаданій праці розгладові процесів регуляції та саморегуляції соціяльної поведінки військовослужбовців, детально розглядаються такі суттєві для війська проблеми як нестатутні взаємини, реадаптація кадрового складу збройних сил, які набувають великого значення в умовах значного їх скорочення.

С. Гавриша переобрано головою Філядельфійської Округи УНС

Філядельфія, Па. (с. г). — Тут у залі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в неділю, 5-го березня, відбулися 57-мі Річні загальні збори Філядельфійської Округи, яка об'єднує 38 відділів, разом 4,415 членів.

Наради відкрив голова Округи Степан Гавриш, привітав чисельно зібраних союзовців й гостей, а між ними новообраного секретаря Марту Лиско, колишнього головного секретаря, а тепер почесного члена Головного Уряду Володимира Сохана, контролера Василя Пастушка із дружиною Досю, почесного члена Головного Уряду д-р Богдана Гнатюка. Також сердечно вітали головного радного Української Народної Помочі Лева Галаса, який є і головою Округи згаданої установи.

Відтак за християнським звичаєм й традицією відмовлено молитву, яку провів мгр Іван Скочиляс і вшановано пам'ять двох заслужених довголітніх секретарів й союзових діячів, яких Господь покликав у вічність, а саме Петра Тарнавського і Андрія Кушніра. Опісля обрано президію для переведення зборів, а саме голова д-р Б. Гнатюк і секретар мгр І. Скочиляс, також затверджено вибір Номінаційної комісії — інж. Іван Скіра, Яким Козел і Іван Кусень.

С. Гавриш

Подякувавши від імені обраної Президії за довір'я д-р Б. Гнатюк привітав всіх присутніх союзовців і згідно з програмою відчитано протокол із попередніх Річних зборів, а відтак приступлено до звітів членів Управи.

Першим про багатогранну працю Округи звітував голова С. Гавриш. Його звіт віддзеркалював різні ділянки праці Округи. На вступі висловив щиру подяку всім присутнім делегатам 33-ої Конвенції за це, що помогли йому своїми голосами бути переобраним на пост контролера.

Відтак голова інформував, що в звітовому часі Округа мала придбаних 182 нових членів, забезпечених на суму 1,540.000 дол. і при тому подав декілька урядовців, які придбали більше

(Закінчення на стор. 4)

25-ЛІТТЯ ЦВИНТАРЯ В ГАМПТОНБУРЗІ

Гамптонбург, Н. Й—Місцевий український католицький цвинтар св. Духа відзначить 25-ліття свого існування 11-го червня ц.р. У цей день можна буде придбати ювілейний журнал, квіти, свічники, прапори. Продаватимуться закуски. Можна також набувати місця в нових секціях чч. 3 і 8. Ті особи, які куплять місця до 11-го червня, отримають 10 відс. знижки. Телефон для інформацій (914) 496-5506.

В АМЕРИЦІ

АТЛАНТА, СТОЛИЦЯ ДЖОРДЖІЇ, робить всілякі заходи, щоб гідно приймати у себе змагунів і гостей літніх Олімпійських Ігрищ, які відбуватимуться тут від 19-го липня до 4-го серпня 1996 року. Велика кількість змагунів із цілого світу вже тепер приїжджають сюди, щоб тренувати та привикати до вологo-гарячого клімату. Понад 80 довколишніх громад відгукнулися, що радо відпустять змагунам спортові приміщення з обладнанням для потрібної підготови. Одначе одна громада в повіті Барров відмовилась прийняти змагунів Сомалії, подаючи брак фінансів як причину, але направді місцеві власті ніяк не можуть забути картини знущання над тілом вбитого американського вояка на вулицях Могадішу, столиці Сомалії. Керівники Олімпійських Ігрищ сподіваються, що все вдасться позитивно полагодити.

СЕРЕД ГАМОРУ ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ передвиборчої кампанії чимраз частіше можна почути ім'я колишнього шефа керівників об'єднаного штабу збройних сил ЗСА, мурина, генерала Коліна Повелла. Одначе він сам покищо не дає жодних позитивних знаків зацікавлення чи байдужости до такої можливости, тільки на будь-які запити відповідає дипломатично „хочу тримати відкритим моє право вибору". Натомість його співробітники уважають що тактику правильною, бо заявити можливість своєї кандидатури півтора року наперед, зробило б його тільки одним із багатьох кандидатів, а так він буде завжди загадковою можливістю.

У ЧЕТВЕР, 25-ГО ТРАВНЯ, Антоні Лейк президентський дорадник для справ крайової безпеки, сказав, що не зважаючи на існуючі непорозуміння в справі людських прав та інші проблеми, президент Билл Клінтон відновить Китаєві торговельний статус найбільш упривілейованої країни. Про своє рішення Президент мусить повідомити до 3-го червня.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ УРЯДУ президента Билла Клінтона підтвердили минулого четверга, 25-го травня, що два тижні перед збомбленням сербських позицій літаками НАТО, ЗСА вели сильну кампанію в Організації Об'єднаних Націй та серед своїх европейських союзників, щоб саме домогтися такого рішення. Уряд президента Б. Клінтона уважає, що тільки в такий спосіб відновиться престиж і вірогідність миротворчих військ ООН. Більшість країн-членів ООН схвалили акцію НАТО, а Роберт Дол, провідник сенатської більшости, схвалююче цю акцію, підкреслив, що це не є достатнім. „Одне збомблення мене не переконає в тому, що ООН вилікувана від своєї безпорадности та, що ЗСА вкінці взяли провідну ініціятиву".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Скажіть „Так" „Свободі"!

Як інформується в іншому місці цього числа „Свободи" і як вже було згадувано в попередніх числах, згідно з рішенням новообраного минулорічною Конвенцією Головного Уряду УНСоюзу, до всіх передплатників „Свободи" вислано запитник з питанням, чи вони хочуть далі бачити „Свободу" щоденником, тобто з п'ятиразовою появою кожного тижня, чи редукцію цього щоденника до тижневика.

Це рішення Головного Уряду було зумовлене зростаючими коштами видавання газети, особливо періодичними підвищеннями оплат за доставу поштою і майже паралельним погіршенням тої достави до передплатників. Ми знаємо, що наші передплатники постійно вносять зажалення до поштових урядів на місцях свого проживання, але це не помагає. Можливо, що замало зроблено в цій справі колективно, на всіх рівнях союзової структури, тобто відділами, округами і верхівкою постійно і настирливо, що було б більш ефективним, хоч і тут нема ґарантії, що це мало б успіх. Не менш вагомим є факт, що впродовж 12-ох років, тобто від 1982 до 1994 року, не підвищувано оплати за „Свободу", а дефіцит покривалось щедрістю її видавця УНСоюзу. Але коли цей дефіцит набрав надмірних розмірів і треба було черпати гроші з резервового фонду, прийшлося внести дещо драстичні підвишки у передплаті, як це зробила минулорічна Конвенція, а тепер ще й звернутися з проханням до передплатників, щоб вони погодилися докинути свою пайку до тяглости у появі щоденника.

Правильно твердять деякі з наших читачів, що щоденник „Свобода" є візитівкою не тільки УНСоюзу, але й цілої нашої громади в ЗСА і Канаді, є вона тим лучником-зв'язком розкинених по цілому континенті українських громад в ЗСА і Канаді, а то й інших континентів, де проживають українці.

З гіркою пригадкою звертаються до нас читачі — перетривала „Свобода" дві світові війни, перетривала Великий голод в Україні і Велику депресію в Америці, пережила 72 роки комуністичної нагінки, а тепер, коли Україна здобула волю і незалежність і „стає на ноги", щоб зайняти гідне місце в колі суверенних держав, — тепер на Заході ліквідується українське слово, український щоденник, за яким великі заслуги, а перед яким ще й великі виклики. Це прикро слухати, бо мова фактично йде до підвишки коштів одного числа до 30 центів для членів і 40 центів для нечленів УНС. А це менше, як одна склянка кави і майже рівнорядна ціна одної цигарки. Здається — багателя, але так насправді воно є!

Читачі „Свободи" у поголовній кількості — це люди здорового глузду, люди активні в громаді, люди, прізвища яких знаходимо на різних збіркових листах, починаючи від харитативних і культурно-освітніх акцій тут, кінчаючи на допомозі Україні. Хочеться вірити, що ці люди, які дорожать долею „Свободи", стануть і тепер „плече-в-плече", як до цього понад 100 років тому закликав її перший редактор о. Григорій Грушка, і скажуть **„Так"** дальшій появі щоденника, єдиної української газети, яка служила і служить цілій громаді, усім людям, без уваги на їх релігійне віросповідування, чи політичні переконання, чи ще інші різниці. Вона є літописом нашого життя-буття у західній діяспорі, а тепер ще й зв'язковим з нашою або наших батьків батьківщиною Україною.

Тому закликаємо наших передплатників, членів і нечленів, скажіть **„Так"** дальшій появі щоденника, вибираючи перше із двох питань у запитнику і тим самим даючи йому можливість дальше служити нашій громаді і нашому народові.

Зенон Снилик,
головний редактор „Свободи".

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Любов Дмитришин-Часто

ДЕ ВИ, ШАНОВНІ УКРАЇНЦІ?!

Справді, де ви? Дозволю собі сказати, що як дерева в лісі, так і я шукаю нині в українській громаді справжніх українців. Де вони? Вони є? Кожен із вас, шановні пані і панове? Але..., дозвольте засумніватися.

В останній час ви часто читаєте і чуєте про те, що над 100-річною газетою „Свобода" і над дитячим журналом „Веселка", який виходить у світ уже 41 рік, нависла велика загроза: для газети — зменшення до тижневика, для журналу — закриття. І, звичайно, багато над цим дискутуєте, обговорюючи, що сталося такого в УНСоюзі, що не може більше фінансувати ці видання, висловлюєте різні передбачення, роздумуєте і т. д. Роздуми — справа добра і благородна, близька до філософії, а вміння філософувати — це вже ранґа вищости духа. Однак роздумувати і філософувати в час, коли все навколо валиться, — як це називається? Коли валиться будинок, хіба нормальна людина в цей час роздумує над тим, чому він валиться і куди впаде, або, — що впаде не на нього? Звичайно, не роздумує, а рятує своє життя!

Чому ж ви, шановні, так спокійно і довго спостерігаєте за тим, як валиться будівля вашого духа, так довго і терпеливо споруджувана вами? Хіба „Свобода" не була цитаделею українського духа усі 100 років?! Хіба „Веселка" не виховувала нинішнє середнє , молоде і зовсім юне покоління?! Чи, може, не вони були основою сили вашого духа, не вони допомагали вам затримати рідну мову, не загубитися у багатонаціональному світі? Вони, і тільки вони!

Нині ваші, дозволю собі ще так сказати, видання переживають важку кризу. І не тому, що УНСоюз такий поганий, що не хоче давати фонди, а тому, що ви збайдужіли до свого тут, в Америці. Ви вже їздите до України, ви допомагаєте там, просто на місці, і бачите плоди своєї праці, а дехто вже й підприємства завів в Україні. Честь вам і хвала! Допомагайте, багатійте і батьківську землю збагачуйте. Але живете ви не в Україні, а в Америці. І діти ваші ходять не до українських шкіл, а до американських. Що ви залишаєте для них в діяспорі? Ви випишете для них журнали з України? Не думаю. І не тільки не думаю, але впевнена, що ви цього не зробите. Мова українська в Україні для вас звучить зрусифікованою, її значно важче розуміти вашим дітям, чи не так? І кошти будуть значно більші, ніж 10-12 дол. за „Веселку" річно.

Скажу вам прямо, і навіть не вибачаюся, що ви залишите своїм дітям після себе духовну руїну. Бо ви забули, з чого починається духове об'єднання, духова спорідненість, сила нації. А починається вона від рідного слова. О, ви ще говорите по-українському, але послухайте, чи говорять українською мовою ваші діти, і як вони говорять. Ви впевнені, що їх навчать у школах українознавства? Тому їм і дитячого журналу не треба, і вам нема потреби читати з ними? І 10-12 дол. залишиться в кишені? Економія — справа добра, але не на духовості в чужому світі, не на власному духовому і моральному збідненні власних дітей.

Нині я говорю з вами не тільки як редактор „Веселки", а як українська письменниця і просто як людина, якій не байдужа доля ваших дітей, які залишаться жити в Америці і вже своїх дітей не матимуть на чому вчити. Легко закрити журнал, та не легко його знову відродити. Журнал перестає існувати з причини, що число передплатників щороку знижується, і УНСоюз не може до нього щораз більше додавати. Але дитячий журнал „Веселка" — це престиж нас усіх! Його читають в Америці, Канаді, Німеччині, Бразилії, Арґентині, Австралії й Україні! Чи можна закрити такий журнал?

Ось що пишуть з України читачі: „Я тулю до серця рідну 'Веселку', коли дістаю її..."; „Обласна центральна дитяча бібліотека в Івано-Франківському хоче передплатити 'Веселку' за доляри, але її нема в каталозі... Допоможіть нам її діставати..."; „Просимо присилати 'Веселку' до Львівської Духовної Семінарії, бо ми не маємо сучасних журналів, які б можна вживати для катехизації дітей..."

Чи можна закривати журнал, який потрібний всім українським дітям? І тут я знову скажу, що шукаю українців з-посеред вас. Тих, у яких заговорить українське серце і вони знайдуть і звернуть на „Веселку" потрібні фонди.

Шукаю вас, молоді підприємці, які виховувалися на „Веселці", прийти до неї чимскоріше з допомогою!

Шукаю вас, старші українці, які роздумують, куди звернути своє майно, подаруйте його українському дитячому журналові, щоб він жив далі і процвітав!

Шукаю вас, мільйонери-українці, такі теж є серед нас! Ваші пожертви допоможуть зберегти джерело сили українського духа, найголовнішу скарбницю рідного слова для дітей!

Звертаюсь до вас, українські організації — „Рідна Школа", Союз Українок Америки, молодечі, не ділім себе на „своїх" і „не наших", а згуртуймо сили, щоб „Веселка" й далі гідно презентувала українську громаду в світі!

Не відступаймо тепер так легко перед сильнішими, таж ми вистояли в страшних випробуваннях, здобуваючи волю! Чому інші народи можуть втримувати свою пресу в чужому світі, а ми ні? Бережім те, що вже маємо, таж китайських газет і журналів ми читати не будемо, а „Новоє Русскоє Слово" не навчить ваших дітей рідної мови і не прочитаєте в ній всього, що хочете знати про Україну.

Шукаю вас, свідомі українці, бо тільки ваша підтримка може зберегти життя „Свободи" і „Веселки". Шукаю у цьому великому світі руку допомоги маленькому українському дитячому журналові і єдиному українському щоденникові в світі.

Так виглядало одне з перших чисел „Веселки".

Такою читачі можуть побачити „Веселку" в останній раз.

З МОГО ВІКНА **Іванна Савицька**

Невигадане

Покрапував дрібненький дощик, сполоскував вуличний порох біля старенької церкви в південній частині Філядельфії, де мій батько мав мініятюрну парафію (30 родин, 1950 р.).

Темніло. До закритих дверей канцелярії хтось постукав. Був це Берко, власник хлібної крамниці, і схвильований зразу почав говорити:

— Ви мусите помогти, „єґомосьць". Ваші люди шукають помешкання, і я таке мешкання маю, але без вашої ґарантії машкання їм не дам, бо хто знає, що то за люди, різно тепер буває...

Батько піднявся з крісла і вийшов на темне подвір'я. Притулених до фіртки стояло двоє людей. Батько підійшов ближче й онімів. З-під густих брів, з-під темних окулярів глянули на батька очі редактора Кедрина.

— Боже мій, та чому ж не заходите в канцелярію? Хоч я і сам, і моє господарство скромне, та все таки щось найдеться для таких рідкісних гостей. А до Берка батько сказав: — Не одну, і не дві, і не десять ґарантій дам за цю особу. Ви навіть не знаєте, кого берете на мешкання. Берете велику людину.

(Про цей інцидент згадував ред. Кедрин в одній із своїх останніх книжок).

У дуже скорому часі заклопотаний батько (о. Олександер Трешневський) подзвонив мені і сказав: — Знаєш, маю клопіт. Над кожною недільною проповіддю мушу подвійно намучитися, напріти, бо ануж редактор Іван Кедрин прийде до церкви послухати Слова Божого.

Редактор Кедрин кожної неділі був у „батьковій" церкві.

....

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРИЙМІМ ПІДВИШКУ

Пересилаю чека на 100 дол. на Пресовий Фонд „Свободи".

Думаю, що знаєте, як високо я (і всі, кого знаю) ціную цю найстаршу і найпопулярнішу газету, яка своїми вістками про життя нашої громади в діяспорі та на рідних землях підсилює активність наших організацій, стимулює окремих громадян до участи в громадському житті та об'єднує довкруги важливих акцій на користь цілого українського народу. Вона справді служить цементом, що з'єднує нашу громаду.

Без „Свободи" навряд чи постали б і вижили б наші численні організації, народні доми, „Самопомочі", Енциклопедія України, УНІГУ і т.д., і т.п. і чи була б такою успішною допомога Україні.

Ваша Екзекутива разом з вами, напевно, вже розглянули всі можливості, щоб втримати „Свободу" як щоденник, але я хотів би висловити тільки свою думку, що конечно треба знайти якусь правну можливість через поправку чи інтерпретацію статуту, щоб піднести ціну передплати до самовартости цього видання. Я є певний, що велика більшість читачів погодиться з тим і прийме оправдану підвишку.

Володимир Баранецький
Мейплвуд, Н.Дж.

І. Дибко-Филипчак

НЕ ТОЙ ТЕПЕР САМБІР...

Перебуваючи довший час у Самборі Львівської области, слухала радіопередавання. Серед тих передавань почула слова, які насторожили мою увагу. Це були передавання головної редакторки радіоредакції „Поступ" Самбора Оксани Коваль. Говорила вона саме після того, коли ми бачили на телевізії, як у Москві на трибуні Думи депутат Н. Лисенко рвав наш український прапор. Прослухавши міркування О. Коваль з приводу цього, я попросила, щоб дозволила використати свою передачу на сторінках „Свободи". Зміст передачі О. Коваль викликав і в Самборі розбіжності в розмовах над прослуханим: хто погоджувався, а хто й ні. На мою думку, коли передача викликає роздуми й дискусії, тоді вона гідна уваги, особливо коли передачу виголосила ще дуже молода, сьогоднішня вже людина, переконана у правильності своїх слів. Називалася радіопрограма Оксани Коваль „Не рвім чужих прапорів, шануймо свій і світ буде нас шанувати". В ній, зокрема, говорилося: „У запалі дискусії, на трубуні Думи, перед відеокамерами операторів з цілого світу депутат Н. Лисенко рвав наш блакитно-жовтий прапор. Розкидав його куски по трибуні, по столі президії. По-різному зареаґували на цю вихватку у залі. Одні були явно обурені і проголосували за те, щоб депутатові Лисенкові не дати слова протягом цілого місяця. А інші були у такому захопленні, що аж розцілували „героя". Після цього така ж подія відбулася і у нашій Верховній Раді: народні депутати, члени Української Національної Самооборони (УНСО) Юрій Тима і Олег Вітович теж повторили цей „подвиг" — рвали російський прапор. Мовляв, знайте, ми теж вміємо рвати прапори. А потім з екрана телевізора, зі сторінок республіканських та обласних газет прозвучали заяви УНСО, що на всіх сесіях — обласного та районного рівня — рватимуться російські прапори. Свої заяви пояснили, що це буде всенародний вияв протесту, політична акція УНСО проти підписання українсько-російського договору.

Але ж можна було цей протест висловити мовою дипломатів, а не рівняти себе до російського вандала. До російського?.. Написала і сама аж спинилася від несподіваної думки: Лисе́нко. А може Ли́сенко? Може діди того, хто рвав український прапор, з тої ж таки України, а він, „поганий внук правнуків великих", не лише змінив прізвище з Ли́сенка на Лисе́нка, але й душу виміняв на іншу, яничарську. Від тієї думки аж защеміло серце! Один — Ли́сенко прославив Україну у своїх мелодіях, інший — розірвав її прапор. Чому ж ми, українці, такі різні?! Чому нас, у світі добрих народів, поважають за нашу працьовитість, наполегливість, нездоланність, а тут, у себе вдома, ми самі себе не шануємо.

На парляментарних засіданнях ми кричимо, обурюємося, але зовсім не робимо нічого, щоб вимести з нашої домівки хабарництво, підлабузництво, продажність і підступність. Невже ми з усім цим хочемо побудувати незалежну і суверенну державу? Та чи ми хочемо? Бо враження таке, що кожен будує для себе: Зв'ягільський за державний кошт — закордонний рай; Олександер Ткаченко — власну асоціяцію „Земля і люди". А наш шановний голова Окександер Мороз — новітній соціялізм, при якому буде добре всім, а особливо тим, хто буде при владі. Значить, кожний начальник, нищий ранґою, будує щось своє: неповторне і обов'язково за державний кошт. А потім кричимо на весь світ, що ми бідні і просимо знову помогти валютою, щоб переводити її потихенько на індивідуальні рахунки у закордонних банках.

І, скажіть, чи буде нам, ось таким, вірити світ? Звичайно, що ні. А дехто і дуже хотів би представити нас світові: у широких шараварах, придуркуватих хохлів, які більш нічого не вміють, лише їсти сало і співати пісні про любов. Щож — ми хіба згідні з такою характеристикою українського народу. А таких, що так про нас говорять, слід би запитати: хто ж тоді кермує найточнішою технікою, зводить будови, засіває наші ниви? Хіба ж це не саме ми і тільки ми? Україна багата на талановитих, здібних людей. Є у нас хліб і до хліба. Є чим зустрічати людей і що подарувати в дорогу: вишиваний рушник, добре слово, пісню. Отож думаймо — не забуваймо, що нас вивчає світ, дивиться на нас, пізнає. Тому не рвім чужих прапорів, а любім, шануймо і бережім свій, прапор України — тоді й світ народів буде нас шанувати, відрізняти від тих, що рвуть".

Та не лише зміст передачі О. Коваль звернув мою увагу, а ще й її перлинно-солов'їна мова, Шевченкова, українська. І не лише на добірному рівні радіостанція, бо ж увесь Самбір у тому ж дусі. В ньому такий народ, про якого саме писала в попередніх числах „Свободи" Раїса Руденко, кажучи, що саме він, народ, „врятує Україну". В Самборі пульсує живчик життя весни-відродження, холод „морозів" не подолав — закон природи заговорив на весні, адже „морози" тануть... Починаючи від українськомовних садочків, під зарядом молодої енерґійної Володимири Гурій, дальше і у вселюдних школах — навчання на високому рівні. Там же й Педагогічне училище ім. Івана Филипчака, вибагливим мистецтвом студентів прикрашене, наука й дисципліна у руках доброї директорки Галини Мацковської. І Музей „Бойківщина" процвітає в дусі своїх перших засновників, під наглядом директорки Роксоляни Данчин. Товариство „Бойківщина", головою його є депутат з минулої каденції, а тепер архівар Василь Семчишин. Це завдяки йому оживають призабуті, Москвою знищені великі громадяни Бойківщини, Самбора; і дивляться очима пам'ятників на тих, що вміли оцінити їх, що гідно понесуть естафету... Є там і ратуша, а в ній домівка Союзу Українок, домівка у красі народного мистецтва, наче писанка, і пишається в ній погруддя Шевченка під прапором України і тризубом. Куди не глянути — скрізь рука особливої жінки-українки-союзянки під вмілим головуванням Ростислави Федак. Кожного понеділка — сходини союзянок, але найбільш, що залишиться незабутнім, — це передвеликодні турботи союзянок, як влаштувати „кошики": старшим віком, сиротам, багатодітним, та належно, за традицією, відвідати військо з кошичками, а в них паски і все, що належить на Великдень. На прохання союзянок щедро відгукнулися і хлібокомбінат чималою кількістю пасок, і м'ясокомбінат не жалів ковбас, десь і яйця взялися, і гарно прикрашені кошички, які щедра рука українки-союзянки понесла потребуючим, включно з Домом Милосердя, яке саме стало пристановищем для старших віком завдяки союзянкам і міській Раді Самбора. А який той дім? Ним може похвалитися вся Україна, не тільки Самбір! Зворушливо дивилася я, як у „чистий четвер" білили дерева, що навколо гарно доглянутого Дому Милосердя при Заміській вул. А яка чистота всередині! З яким смаком прибрана кімната зі столами в гуцульському стилі, де вгощаються старші віком смачним харчем. Кімнати-спальні взірцево чисті, а світлиця — у мистецько розкладених квітах. Кімната ясно освітлена увесь день, бо вікна великі, а на них — рожеві занавіски, килим чистий, щойно куплений за гроші, які голова союзянок Р. Федак привезла з відвідин союзянок Америки. Є телебачення і лагідна у поведінці управа Дому Милосердя. Є кімната першої допомоги і є крісло на колесах, подароване „Самопоміччю" в Нюарку. Ось так вміють шанувати, за традицією християнсько-українською, своїх сеньйорів у Самборі. Є і своя студія мистецька під проводом Віри Тарасенко. Є декілька хорів і театральна група. Є і капеля молодих юначок-бандуристок. Відбуваються часто імпрези, заля в Народному Домі завжди виповнена вщерть. Є і крамниці, а в них — тільки щоб гроші... Базари повні всього і всячини. Є і виставки дітей школи, де вчить В. Тарасенко, там можна побачити вже таланти дітей, починаючи з четвертого року життя. Подиву гідний Самбір, адже в ньому й дім Леся Курбаса, і пам'ятник Чайковському. Так, мистецтво, культура, наука водограєм прорвали окови холоду окупанта і розливаються в Самборі добірністю української непоборимої душі народу. Того народу, що й далі живе по декілька родин в одному приміщенні — і батьки, й діти. Так, в Самборі, що став наче островом вияву життя культури, бо вже поза Самбором — є „Зоряне місто", а в ньому і довкруг нього виростають вибагливо вишукані архітектурою двоповерхові кам'яниці — це вже доми теперішніх власть імущих. Ось саме те явище і підказує, що Самбір став „островом" з багатогранним виявом краси громадян.

КОМЕРЦІЙНА КОМІСІЯ Палати Репрезентантів голосами 38 за та 5 проти, схвалила законопроєкт про цілковите переоформлення комунікаційних правил. Цей законопроєкт має на меті уневажнити більшість обмежень, щодо цін каблевої телевізії та зліквідувати обмеження на право компаній бути власником даної кількости телевізійних і радіостанцій. Крім того, законопроєкт дозволить місцевим телефонічним компаніям увійти в індустрію каблевої телевізії та телефонічних ліній далекого віддалення.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ! ШАНОВНІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ-УНС

Чи вам відомо, що завдяки Фондові Відродження України при УНСоюзі зроблено і робиться чимало корисних справ для становлення незалежної, демократичної, правової української держави? На сьогодні цей фонд видав на свої благочинні акції 544,000дол. Ось, наприклад, завдяки цьому фондові УНСоюзу

– Це вже третє літо підряд, що УНС фінансово підтримує Дорадчий Академічний Семінар, який встановив і ним керує Українська Студентська Асоціяція USA/USA. Ціллю і завданням цієї організації є допомагати визначним студентам України вносити аплікації на студії в ЗСА при повних стипендіях від даної школи. До цієї пори 5 студентів успішно дісталися на студії до 5 визначних шкіл, на повних стипендіях у висоті $430,000.

Якщо ви вважаєте, що діяльність УНСоюзу в рамках Фонду Відродження України є справді корисною, то закликаємо вас допомагати своїми посильними пожертвами для її ус-пішного продовження.

Чеки просимо виставляти на Ukrainian National Association – Fund for the Rebirth of Ukraine, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

„Без мрії не можна жити"

Сьогодні покійний уже український мистець Ярослав Паладій мав свою мрію.

У чужині, котра пригорнула багатьох у критичну хвилину життєвої мандрівки, у далекому від України Гантері, де околиця так нагадує природу рідних Карпат, мистець леліяв і втілював свою мрію у життя. Творив: малював, різьбив, а у серці жевріла надія — настане час, згадають про мене добрим словом у рідному краю.

У 1973 році, ще за життя мистця Я. Паладія, накладом Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Ню Йорку вийшла „Абетка з історії України" авторства двох мистців: маляра-скульптора Я. Паладія та поета Леоніда Полтави.

Книжка у гарному естетичному оформленні набула популярности, здобула успіх в українському діяспорному середовищі. Похвальні відгуки про неї були також і в англомовних оглядах.

Коли в Америку вперше прибув зі Львова хор „Дударик" — дружина мистця Я. Паладія Люся щедрою рукою обдарувала численними примірниками „Абетки" усіх юних учасників хору. Таким чином відбулася перша подорож цього мистецького твору у рідний край, і це було початком здійснення мрії.

Окремі примірники книжки були згодом подаровані для виставки дитячої літератури, для бібліотек в Україні, а поодинокі примірники гостям та відвідувачам з України: педагогові Б. Стрільку, письменницям І. Калинець, С. Майданській та іншим.

У Києві зацікавились виданням „Абатки з історії України", коли Люся Паладій-Поритко переслала мистецьку спадщину Я. Паладія, а саме: оригінали нотаток, малюнків та записи про працю над створенням „Абетки", і дала свою згоду на перевидання книжки в Україні.

Мистецьку спадщину письменника Л. Полтави передала також його дружина Галина Єнсен.

А недавно у Гантер надійшла добра вістка: у 1994 році у Києві здійснено перевидання „Абетки з історії України".

Автор передмови до цього першого в Україні видання Дмитро Чередниченко віддає належне обом творцям „Абетки".

Ось його слова: „Ця абетка, як своєрідна молитва далекій і рідній материзні; як заповіт нащадкам — любити Україну, її землю, історію, її пісню і небо... Обидва мистці — Ярослав Паладій і Леонід Полтава ідуть в Україну. Вимріяне у чужій далині прагнення зустрітися з рідним читачем на Батьківщині нарешті збувається".

Софія Вовк

СИМФЕРОПІЛЬ.— Колишній кримський президент Юрій Мєшков після ліквідації президентури в автономії не залишив свою резиденцію й досі, забарикадувавшись там зі своїми охоронцями. На сесії Верховної Ради Автономної Республіки Крим віцепрем'єр-міністер Аркадій Демиденко доповів про логіку й причини ліквідації служби президента автономії та правомірність дій ліквідаційної комісії. Уповноваження ліквідаційній комісії надано Кабінетом Міністрів і Верховною Радою України. За останні півтора місяця кримський уряд отримав рахунок на 2 більйони 200 мільйонів карбованців за приміщення і телефонічні розмови служби колишнього президента Криму.

ЧЕРКАСИ. — Місцеві правоохоронці затримали групу злочинців, які виготовляли фальшиві доляри.. Для цієї мети вони використовували апаратуру та оргтехніку, яка належить виробничому об'єднанню "Азот". Під час затримання вилучено 5,000 фальшивих долярів.

Свіжа могила над Дністром

Село Коропець на Тернопільщині, що розкинулося на лівому березі Дністра, 6-го березня цього року прощалося із своїм уродженцем Дмитром Федорівим, який, мабуть, перший українець з Америки, хотів, щоб його похоронили в рідному селі — на Вкраїні милій! В тому селі, де бігав босими ногами, де пив воду з рідної криниці, де батьки його виховували та проводили в українську дивізію „Галичина". Ще при житті св. п. Дмитро Федорів розповідав мені про тяжкий тернистий шлях, який йому судила доля — в часі німецько-большевицької війни і у війні на чужих землях Кореї, і всякі життєві труднощі каторжної праці, а потім важкої науки в Ню Йорку. Останні роки життя були йому більш щасливими, але підірване здоров'я замолоду та хронічна тяжка хвороба забрали його на 69-му році з цього світу. Тяжко це пережила дружина Марія, як теж і рідня.

В Коропці труну з покійним, привезену з Ню Йорку, проводили в останню дорогу дружина, сестра та близькі і рідні йому. Проводили свого земляка більшість жителів цього великого рідного йому села, які його знали як порядну, чесну людину, патріота рідної землі. Доброзичливість покійного, який приїздив декілька разів до рідні, завжди проявлялася в різній формі безінтересовної допомоги землякам, доброчинними внесками на побудову нової церкви та пам'ятника Т. Шевченкові.

На похороні з прощальним словом виступив парох греко-католицької церкви і голова Сільської Ради. Всю дорогу (біля 2-ох км) до цвинтаря тіло покійного почергово несли жителі села на руках. Всю дорогу співав хор прощальні пісні та лунала траурна музика місцевої духової оркестри.

Вічна пам'ять великому українцеві!

Олег Гусак

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на могилі нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, БРАТА

бл. п.

РОМАНА ДАНИЛЮКА

відбудеться у суботу, 10-го червня 1995р.о год. 12-ій полудня на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Родину, приятелів, побратимів Дивізійників і знайомих просять про молитви в цей день за спокій душі нашого незабутнього РОМАНА.

Дружина — МАРТА
сини — ОЛЕГ з дружиною ТУНЕЮ
— АНДРІЙ з дружиною ХРИСТЕЮ

З жалем і смутком подаю до відома, що в суботу 13-го травня 1995 р. на Лонг Айленді, Н. Й. відійшла від нас

бл. п.

д-р ГАЛЯ БІЛЕНЬКА ВРЕЦЬОНА

ПОХОРОН відбувся у вівторок 16-го травня 1995 р. Покійна похована біля свого мужа д-ра Володимира Врецьони на цвинтарі St. Charles Cemetery Pine Lawn, Лонг Айленд, Н. Й.

В пам'ять дорогої тети складаємо пожертву на Ukrainian Care Centre St. Demetrius, Toronto, Ont., Canada і на прес-фонд „Свободи".

Спи спокійно дорога тето!

ЛЮБА ВРЕЦЬОНА-ІГНАТОВИЧ
із родиною, Торонто, Канада.

Ділимося сумною вісткою з українською громадою в діяспорі, що 26-го травня 1995 р. помер у Філядельфії, Па. на 80-му році життя, по довгій та важкій недузі абсольвент Академічної гімназії, кол. змагун славного спортового товариства „Україна" у Львові та видатний член УСО „Тризуб" у Філядельфії, Па.

бл. п.

ТАРАС ЯЦКЕВИЧ

ПАРАСТАС буде відправлений в середу 31-го травня 1995 р. о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні М. Насевича при 109 E. Tabor Rd. у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в четвер 1-го червня 1995 р. о год. 12-ій по пол. в церкві св. Архистратига Михаїла при 1013 Fax Chase Rd. Jenkintown, Pa., а звідтіля на католицький цвинтар св. Марії на Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:
брат — ЛЕВ ЯЦКЕВИЧ з дружиною АЛЕКСАНДРОЮ
сестра — ІРЕНА ЗАЛУЦЬКА
сестрінки — ЗЕНОН ЗАЛУЦЬКИЙ з дружиною ІРЕНОЮ та дітьми
— ІГОР ЗАЛУЦЬКИЙ
сестрінка — ХРИСТИНА ЗАЛУЦЬКА
кузени — ВОЛОДИМИРА та МИКОЛА КАВКА з родиною
братанниця — МОТРЯ ГОЛОВІНСЬКА з мужем АНДРІЄМ та сином ТИМОШЕМ
родина в ЗСА, Україні та Канаді

Замість квітів просимо складати пожертви на Український Олімпійський Фонд через УСО „Тризуб".

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок 8-го травня 1995 р. в Барабу, Вісконсин упокоївся в Бозі, син Самбірської землі, учасник боїв під Бродами найдорожчий МУЖ, ШВАҐЕР і СТРИЙКО

бл. п.

мґр прав

РОМАН ЛЕНЧИЦЬКИЙ

проживши 80 років.

ПОХОРОН відбувся в Чикаґо, Ілл. у п'ятницю 12-го травня 1995 р. з церкви св. Миколая на цвинтар св. Миколая.

У глибокому смутку залишені:
дружина — ЕВГЕНІЯ
братова — АННА КУЦАН
братова — д-р РОМА КУЦАН в УКРАЇНІ
братанок — д-р ІВАН КУЦАН
братанка — д-р ХРИСТИНА КУЦАН в Україні
ближча і дальша родина в ЗСА, Австралії й Україні.

В глибокому смутку повідомляємо приятелів і знайомих, що 29-го травня 1995 р. відійшла у вічність на 82-му році життя наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ІРЕНА ЗАГУМЕННА

ПАНАХИДА відбудеться у середу 31-го травня 1995 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Lytwyn & Lytwyn , 1600 Stuyvesant Ave., Union, N.J.

ПОХОРОН відбудеться 1-го червня 1995 р. о год. 10:00 ранку в українській православній церкві св. Вознесіння 650 Irvington Ave., Maplewood, N.J., а опісля тіло покійної буде перевезено на цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:
муж — ФЕДІР
доньки — ЕВГЕНІЯ БАБЕНКО-КЛЮФАС з мужем ЮРІЄМ
— НАДІЯ ЗАКАМАРОК з мужем ВОЛОДИМИРОМ
— КАТЕРИНА СТЕЦЮК з мужем ЮРІЄМ
син — ЕДВАРД з дружиною ЛИН
восьмеро внуків та
восьмеро правнуків.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу 27-го травня 1995 року, на 86-му році життя з волі Божої відійшла у вічність

бл. п.

ОЛЬГА ТУРЧАН
(з дому ГУЗАР)

народжена 6-го листопада 1909 року в м. Бучач, Україна.

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок 30-го травня 1995 року о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми 129 E. 7th St. Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу 31-го травня 1995 року о год. 9:30 рано в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишила:
сина — ІВАНА з дружиною ЄВГЕНІЄЮ
доньку — МАРІЮ з мужем ЯКОВОМ ПАЛІЄМ
сина — СТЕФАНА З ДРУЖИНОЮ ЛІДОЮ
доньку — ТЕОДОЗІЮ з мужем АНДРІЄМ ЛАСТОВЕЦЬКИМ
внуків і внучок — НЕСТОРА з дружиною ЛІНДОЮ
— ДІЯНУ з мужем ДАНКОМ ПЕТРИКОМ
— КАТЕРИНУ з мужем БРАДОМ ЛИПЕТЦ
— ПАВЛА, МАРКА і ДАНИЛА
правнуків — НАТАНА і ЛАХЛАНА
та ближчу і дальшу родину в Україні і ЗСА.

Вічна їй пам'ять!

50-ліття УДК в Бельгії

В червні ц. р. сповняється 50 років від заснування Українського Допомогового Комітету в Бельгії. В той час в Бельгії перебувало вже біля 5,000 українців, котрим, згідно з домовленнями між альянтами в Ялті, загрожувала насильна репатріяція. Потрібна була самооборона, що й зумовила негайне створення УДК. При цьому сприяли старшини канадської армії (сотн. С. Фроляк і сотн. Б. Панчук), що брали участь у визволенні Бельгії. Формальними і дійсними основниками УДК були: о. д-р Максим Германюк (пізніше Митрополит УКЦ в Канаді), підприємець Микола Граб, промисловець Карло Мулькевич, студент Микола Демчук і службовець Борис Косий. З тієї п'ятки при житті залишився тільки Митрополит Максим Германюк, котрий очолив почесний патронат і візьме участь у святкуванні ювілею 17-го червня ц. р. в Брюсселі. До почесного патронату увійшли також Архиєпископ УАПЦ Іоан і Єпископ УКЦ Михаїл з Парижа й довголітній голова УДК д-р В. Попович (Франція) та колишній член Президії й організатор УДК мґр Ярослав Пришляк (Канада). Діловий комітет очолив перший заступник голови УДК інж. Іван Левицький.

Під час свого 50-літнього існування УДК пройшов кілька важливих етапів свого розвитку: запобіг насильній репатріяції, прийняв хвилю іміґрантів, що прибули з Німеччини на контрактові роботи до копалень вугілля, дав почин для організації жіноцтва (ОУБ), молоді (СУМ), шкільництва (УНОТ), кооперації („Дніпро"), робітництва (СУРБ) і громадського структурного завершення в формі Головної Ради Українських Громадських Організацій в Бельгії (ГРУОБ). Черговим етапом була тісна співпраця з ЗУАДК для дальшої еміґрації післяконтрактових робітників з Бельгії до позаокеанських країв, куди вибуло понад 10,000 осіб. Організування разом з СУМ молодечих таборів і набуття власної оселі Франкополе було великим зусиллям змалілої громади, котрій прийшли з допомогою колишні члени УДК і СУМ, що виеміґрували з Бельгії. Набуття на власність дому УДК в Брюсселі (1987) дозволило примістити на кілька місяців амбасаду України в її початковій фазі, а також ведення допомогової акції в Україну.

За час свого існування УДК мав сімох Голів: Микола Граб (1945-47), інж. К. Мулькевич (1947-48), інж. А. Кішка (1948-49), мґр М. Дзьоба (1949-52), д-р В. Попович (1952-86), мґр О. Коваль (від 1986 - досі) і вісьмох секретарів — Микола Демчук (1945-47), Ярослав Пришляк (1947-47), Володимир Макар (1948-50), Омелян Коваль (1950-86), Марія Карпа (1986-87), Степан Маркус (1987-91). Василь Яремкович (1991-92), Ігор Хохоляк (1992 - досі). Коли взяти до уваги, що УДК був одним з основоположників КОУГЦУ, Інтеркомітету і „Европейської Солідарности", а посередньо також СКВУ, то можна твердити, що на ньому спочивав головний тягар громадської праці і відповідальности за українську спільноту на терені Бельгії.

Субота, 17-го червня 1995 року, призначена для відзначення 50-их роковин існування цієї заслуженої громадської установи. Архиєрейську Службу Божу проведе Митрополит Максим Германюк, співосновник УДК, а співатиме хор „Карпати" з Кошиць, Словаччина, під орудою Левка Довговича, в церкві Нотр-Дам ді Сабльон в Брюсселі, а відтак вечером відбудеться академія з концертом в Конюресовій палаті бельгійської столиці.

Ювілейний комітет

С. Гавриша...

(Закінчення зі стор. 1)

число нових членів, як Василь Пастушок — 63 члени, Христина Ґербеги — 17, Михайло Мартиненко — 11, а інші придбали менше чим 10 членів. Всім висловив подяку, та заявив, що Округа завдяки відданої праці секретарів 31 раз була чемпіоном із придбанням найбільшого числа членів. В дальшому звітодавець інформував, що 13-го березня 1994 року мав відбутися величавий концерт в Академії оф мюзік для вшанування 100-річчя Союзу, де мали співати хори „Думка" із Ню Йорку і Український Національний хор із Філядельфії. На жаль, цей концерт не відбувся. Відтак голова інформував про відзначення Округою 100-го ювілею Батька-Союзу. В неділю, 21-го серпня 1994 року, відбуто 30-ий з черги Союзовий День на „Тризубівці", де присутніми були новообрана секретар Союзу М. Лиско, почесні члени Головного Уряду д-р Б. Гнатюк і новообраний В. Сохан та контролер В. Пастушок. У мистецькій частині виступив широковідомий ансамбль „Гайдамаки" — дириґент мґр Ігор Кушнір. Дальше голова згадав, що Ювілеєві 100-річчя був присвячений спеціяльний бенкет, що відбувся 10-го жовтня з багатою мистецькою програмою. Головним промовцем був заступник предсідника д-р Нестор Олесницький, який також вручив заслуженим союзовцям відповідні нагороди.

Останнє, що було згадане у звіті голови, це продаж Дому Округи. Округа була власником триповерхового дому продовж 21 років, який купила за 10,000 дол. Позичку на купно в сумі 8,000 дол. отримано від Союзу, а решту отримано від відділів, які закупили шери по 50 дол. за шер. Дім продано за суму понад 70,000 дол. і згідно з ухвалою зборів всім шеровцям належить виплатити 10 відсотків від суми шерів, а при тому повернення повної суми. Трансакцію продажу дому перевів секретар 153-го Відділу Юрій Данилів і за це голова висловив йому щиру подяку за професійну працю.

Слідуючим звітодавцем був секретар Микола Пришляк, який інформував, що в ювілейному році було багато праці у зв'язку із приготуванням до концерту, який не відбувся, а відтак до Союзового Дня, а ще більше було праці для надзвичайно вдалого бенкету з нагоди 100-річчя Союзу. Засідань Управи відбуто вісім, а крім того кожного тижня була зустріч членів вужчої Управи.

За фінансову господарку Округи вичерпний звіт подав касир Василь Євтушенко інформуючи про це, що весь дохід із Союзового Дня в сумі 1,500 дол, передано на потреби Спортового Осередку „Тризуб". А під час ювілейного бенкету був недобір, який був передбачений. Багато праці було й дальше є у зв'язку із продажем дому Округи.

По звітах широко дискутовано справу продажу дому Округи, секретарі у урядовці висловлювали свої думки відносно розподілу грошей за проданий дім. Вкінці всі погодилися із пропозицією голови відносно звороту грошей за шери й відсотки продовж 21 років.

За Контрольну комісію звітував голова мґр І. Скочиляс. За його словами контролю проведено книговодства касира і секретаря, знайдено всі прилоги в порядку і тому поставив внесок на уділення абсолюторії членам уступаючої Управи з признанням за ведення зразкової праці.

Згідно з денним порядком приступлено до вибору Управи на біжучий рік і голова Номінаційної комісії інж. І. Скіра вніс пропозицію вибрати Управу в такому складі: д-р Богдан Гнатюк, почесний голова, Степан Гавриш — голова, інж. Іван Скіра, Петро Щерба і Федір Петрик — заступники голови, Микола Пришляк — секретар, Василь Євтушенко — касир, інж. Михайло Нич — референт зв'язків, Дмитро Федорійчук — організаційний референт. Василь Пастушок, як контролер, входить до Екзекутиви.

Члени ширшої Управи: д-р Іван Скальчук, мґр Володимир Яців, Теодор Дуда, Дозя Пастушок, Олександра Мисак, Люба Шеремета, Христина Сеник, Катерина Панчешіне, інж. Богдан Одежинський, Степан Шилкевич, Юрій Данилів, Яким Козел, Михайло Ковальчин, Іван Васюрко, Михайло Луців, д-р Іван Куйдич, Йосиф Хома, інж. Володимир Горбовий, Олександер Пришляк і Юрій Будерецький. Контрольну комісію очолив мґр Скочиляс, а членами обрано інж. Віталія трипуненка і Михайла Мартиненка.

Після вибору членів Управи голова Президії запросив до слова секретаря Союзу М. Лиско, яка на вступі висловила признання і ґратуляції Управі Округи за віддану працю для розбудови УНСоюзу, а доказом того є чемпіонство 31 раз, здобуваючи найбільше число членів кожного року. При тому вручила касирові В. Євтушенкові чек на суму 372 дол., як бонус за виконання квоти на 91 відсоток. Відтак вона обширно в цікавій доповіді заторкнула важніші справи цілости Союзу, а найбільше уваги присвятила організаційній ділянці, інформуючи про це, що в ювілейному році придбано 1,318 членів, забезпечених на суму 12,314,338 дол. Також була заторкнена справа відмолодження секретарів та злуки малих неактивних відділів. Була згадка і про проблеми із дефіцитом на видання, а також інформовано про відкриття канцелярії в Торонто, Канада.

Після доповіді М. Лиско до слова був запрошений новообраний почесний член Головного Уряду, який десятками років сповняв обов'язки головного секретаря Союзу, В. Сохан. Він коротко висловив ґратуляції Управі Округи за довголітнє чемпіонство, згадав про деякі ділянки праці Союзу й апелював дальше працювати для добра Союзу. Присутні союзовці рясними оплесками подякували йому за прибуття та цікаві поради. Останній до слова був запрошений контролер В. Пастушок, який висловив подяку делеґатам Округи за це, що під час 33-ої Конвенції віддали голоси за його перевибір на контролера. При тому запевнив, що дальше буде приєднувати членів, щоби Округа залишилась чемпіоном.

По доповіді були запити і відповіді, а відтак до слова був запрошений переобраний голова Округи С. Гавриш, який висловив подяку від імені обраної Управи за довір'я та подав плян праці в біжучому році, а головно звернув увагу на придбання нових членів, що є запорукою росту Союзу, а Округа повинна здобути 32-ий раз чемпіонство.

Голова Президії д-р Б. Гнатюк на закінчення висловив подяку М. Лиско і В. Сохановї за цікаві доповіді, новообраній Управі побажав успіхів, а відтак запросив присутніх до перекуски, приготованої Управою.